VERTROUWELIJK

Aan:
[redacted]
Formerende partijen
Ministers BZK en EZK

Hoofdboodschap rond congestie

De afgelopen maanden is netbeheerder Liander tot vier maal toe genoodzaakt geweest congestie af te kondigen voor een deel van het stroomnet in Amsterdam. Half september ging het daarbij om een deel van Amsterdam Noord waar de gemeente via inbreiding in totaal liefst 25.000 woningen aan het realiseren is. Qua inpassing sowieso een majeure opgave.

Hoewel de afgekondigde congestie de woningbouw an sich niet raakt, komt deze wel degelijk in de gevarenzone, omdat grootverbruikers de komende vijf tot zeven jaar niet meer aangesloten kunnen worden. Een wijk met mensen, maar zonder scholen, winkels of zorginstellingen is niet leefbaar. Amsterdam doet haar uiterste best binnen haar grenzen een grote bijdrage te leveren aan het enorme woningtekort in Nederland, maar wil wel een complete stad bouwen, waar overal voldoende voorzieningen zijn. Geen slaapwijken.

Amsterdam bouwt al jaren achtereen gemiddeld 6.000 (checken) woningen per jaar en is van plan dat tempo vast te houden. Tegelijk heeft zij hoge ambities op het verduurzamen van de stad. Hiermee geeft zij met uitvoering aan het Klimaatakkoord en ook de Europese Green Deal. Zo investeert zij bijvoorbeeld miljoenen uit eigen middelen om van het aardgas af te komen. Maar de gemeente Amsterdam noch Liander is in staat de toenemende druk op het elektriciteitsnet die daardoor ontstaat zelf op te lossen. Steun van het Rijk is daarbij onmisbaar. Komt die er niet, dan komen zowel de woningbouwplannen, economische ontwikkeling als de energietransitie in het geding.

Wij roepen het Rijk dan ook op om de netbeheerders en ons hierbij te helpen met:

- Meer financieringsmogelijkheden: Volgens de huidige systematiek kunnen netbeheerders alleen investeren op het moment dat zij zeker zijn van ontwikkelingen. Een dergelijke systematiek sluit niet aan bij de opgave die zij op dit moment hebben. De toekomst laat zich moeilijk voorspellen en om hier wel op voorbereid te zijn moeten risico's genomen worden. Netbeheerders moeten mogelijkheden krijgen om vooruit te investeren en niet afgerekend worden op genomen risico's.
- Meer mogelijkheden vraag- en aanbodsturing: Momenteel zijn er beperkt mogelijkheden voor netbeheerders om te sturen op de vraag naar en aanbod van elektriciteit. Zij hebben op dit moment geen propositie voor hun klanten waarmee zij vraag- en aanbodsturing aantrekkelijker kunnen maken. Ook is het moment waarop netbeheerders dit kunnen toepassen te laat. Pas wanneer er congestie wordt geconstateerd mogen netbeheerders partijen vragen hen te helpen bij het oplossen van deze problematiek d.m.v. vraag- en aanbodsturing. Wij zouden graag zien dat het instrumentarium van netbeheerders wordt uitgebreid om zo congestie voor te blijven.
- Vermogensvraag van grootverbruikers: We krijgen graag meer mogelijkheden om te kunnen sturen op de vermogensvraag van grootverbruikers. In lijn met energiebesparingsplicht kan bijvoorbeeld gedacht worden aan vermogensbesparingsplicht, waarmee partijen verplicht worden om maatregelen toe te passen die bijdragen aan het reduceren van hun vermogen. Ook bij nieuwe ontwikkelingen kan een dergelijk middel helpen. Zoals bijvoorbeeld ook met de BENG wordt gedaan bij het energieverbruik.

CONCEPT

- Sturen op ontwikkelingen: Op dit moment zijn netbeheerders wettelijk verplicht iedere partij te voorzien van stroom. Met de toenemende elektrificatie en digitalisering van de samenleving resulteert dit in grote aanvragen die beslag leggen op een groot deel van de capaciteit op het elektriciteitsnet.

CONCEPT